

Ser docent competent (en el segle XXI)

Seminari d'investigació Interuniversitari
sobre Estratègies d'Ensenyament i Aprenentatge

<http://www.carlesmonereo.com>

<http://www.sinte.es>

Índex

- 1- Què significa ser un docent competent (en el segle XXI)?
- 2- Quins problemes hauria de saber afrontar un/a docent competent?
- 3- Perquè ens costa tant canviar?
- 4- Què podem fer per canviar?
- 5- Alguns "tòpics" que s'haurien de revisar

Significa afrontar nous reptes...

Objectivitat

Relativisme

Autoritat

Lideratge

Cultura
única

Diversitat
Cultural

Saviesa
en memòria

Saviesa
en xarxa

Continguts

Competències

¿Què és una competència professional (docent)?

Competència professional:

conjunt coordinat de coneixements, estratègies i sentiments eficaces per a resoldre els problemes propis d'un àmbit professional.

...docent: resolució de problemes prototípics (freqüents) i emergents (nous) que es produeixen en la pràctica docent.

¿Quins problemes hauria d'afrontar un docent competent?

	Prototípics	Emergents
Organització	Temps	Recursos Tecnològics
Normes	Disciplina	Plagi
Continguts	Claredat	Transposició
Mètodes	Domini	Presencialitat
Motivació	Sentit	Funcionalitat
Avaluació	Coherència	Autenticitat
Conflictes	Personals	Assetjament

1

Be, ja tinc aquí els meus apunts de la matèria. Anem a veure si els alumnes d'aquest any s'assabenten més que els de l'any passat. ¡Cada vegada venen pitjor preparats!

El que pensava, cada any pitjor... Aquests no saben ni entenen res, i a més no sembla que els importi. Be, ja s'adonaran quan vegin les notes...

Professor, volem dir-li que va massa ràpid explicant, Hi ha molta matèria i idees abstractes i no podem seguir-lo!

He pensat en les vostres queixes i les trobo fora de lloc. Això no és primària, esteu a l'institut i no penso baixar el "nivell". Així que, vosaltres mateixos....

1

Concepció Ensenyament- Aprentatge	Transmissió - Recepció
Estratègia Ensenyament	Reproducció
Sentiments	Expectatives Baixes. Atribució externa. Actitud defensiva i de control a través de l'autoritat.

2

A veure amb què em trobo aquest any...
Començaré amb una avaluació prèvia
en base a un problema quotidià.
¡Espero motivar-los i de pas
valorar els seus coneixements!

Miri, ens hem reunit i pensem
que aquest sistema de resoldre problemes
ens dona massa feina, i tenim més
assignatures !

No sé si els problemes que he escollit són adequats,
no estan acostumats a treballar d'aquesta manera, i
tot i que s'impliquen, són poc eficaços i els falta
temps...

Be, pensant en el que em vau dir crec que una
solució seria que els problemes que resolgueu us
serveixin per a dues assignatures. He parlat amb el
Profe de "natus" i està d'acord. Jo avaluaré una part
del problema i ell l'altra. ¿Què us sembla?

Concepció Ensenyament- Aprentatge	Construcció - Sentit
Estratègia Ensenyament	Ensenyament Autèntic Interdisciplinarietat
Sentiments	Expectatives Altes. Atribució interna/externa. Actitud de canvi i aprenentatge "positiu"

3

Bufff...El meu primer dia i "solo ante el peligro". Posaré a prova el que vaig aprendre a la Facultat. Aprenentatge cooperatiu. ¡Segur que els agradarà treballar en equip !

Aquest primer mes ha estat una mica frustrant, no saben treballar en grups, anem lents i no semblen estar especialment motivats...

Avancem molt poca matèria d'aquesta manera, a més en alguns equips només treballen uns pocs...

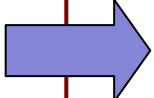
Be, com sembla que preferiu treballar a l'estil tradicional, l'examen es basarà en els apunts que a partir d'ara donaré a classe...

Concepció Ensenyament- Aprentatge	Innovació (ingènua) – Motivació (ingènua)
Estratègia Ensenyament	Mètode descontextualitzat →
Sentiments	Expectatives Altes Baixes Atribució externa. Actitud de canvi i aprenentatge “negatiu”

Perquè ens costa tant canviar?

 Concepcions molt arrelades: primerenques, visió idealitzada.

 Cost emocional del canvi: vulnerabilitat, inseguretat, dissonància personal, conflicte amb els companys.

 Falta d'incentius per una carrera docent.

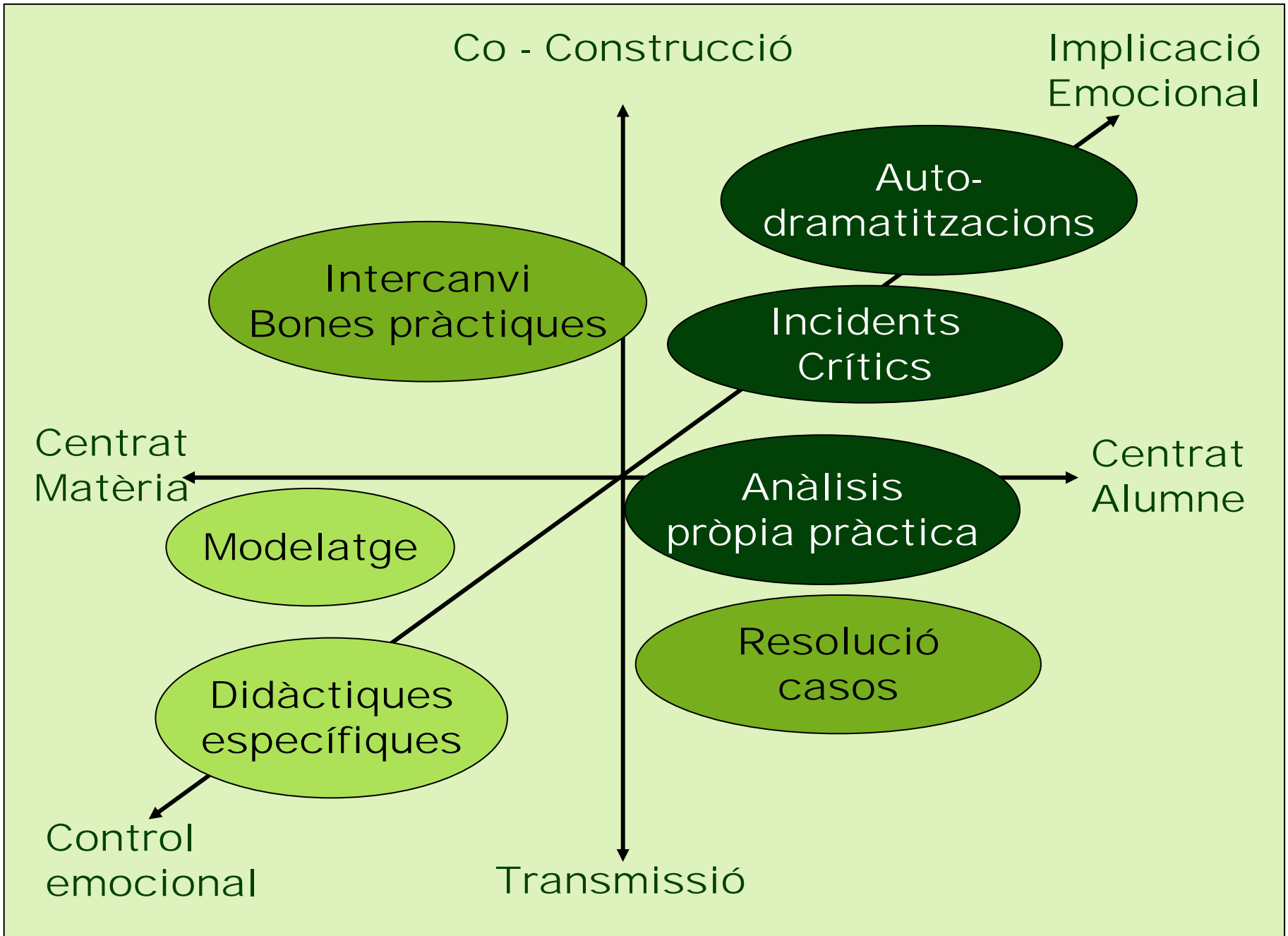
 Formació inicial, però sobretot permanent, inadequada.

Què podem fer per canviar?

CANVIAR LA NOSTRA IDENTITAT PROFESSIONAL:

Conjunt de representacions que tenim sobre el que significa i el sentit que te ensenyar la nostra matèria, sobre la forma en que ho fem, i sobre els sentiments que ens provoca fer-ho.

- ➡ **CANVI EN LES CONCEPCIONS:** De transmetre a Co-construir
- ➡ **CANVI EN LES ESTRATÈGIES:** De la matèria als alumnes
- ➡ **CANVI EN ELS SENTIMENTS:** Del control a la implicació emocional

TÒPICS QUE S'HAURIEN DE REVISAR

1 Ensenyar, de la mateixa manera que actuar, és un ofici que es pot i s'ha d'aprendre.

2 Treballem amb material molt "sensible" que requereix honestedat, responsabilitat i compromís. Ensenyem també el que som.

3 És competent qui té versions de sí mateix que ajusta a cada context d'ensenyament.

4 L'experiència, per si mateixa, no ensenya a ensenyar, s'aprèn si s'analitzen els errors amb l'ajuda de referents teòrics.

5

Formar-se per millorar la manera en què ensenyem no és una opció, és una obligació ètica per tot professional de la docència. Cada centre hauria de preocupar-se per "ensenyar a ensenyar" als seus professors.

“Si uno de mis hijos quisiera ser maestro o profesor, le diría que a lo largo de su carrera tendrá dudas, conflictos, sinsabores y frustraciones, pero también que de cómo resuelva o tolere unos y otros dependerá que pueda ser feliz en su difícil trabajo. Le animaré a que nunca se pare, a que no mire las recetas que valían en el pasado, a que explore, a que experimente, a que luche y, por supuesto, a que disfrute. Le pediré que no haga caso, aunque tampoco desprecie, a los aguafiestas, agoreros y deprimidos. E intentaré convencerle de que si quiere dedicarse a la educación, no pierda el tiempo buscando ninguna otra profesión más provechosa, más emocionante o más gratificante, porque no existe.”

A Alvaro Marchesi: Qué será de nosotros los malos alumnos. Alianza

¡ MOLTES GRÀCIES !

Seminari d'investigació Interuniversitari
sobre Estratègies d'Ensenyament i Aprenentatge

<http://www.carlesmonereo.com>

<http://www.sinte.es>